

Harri Hautajärvi

KOLUMNI

Kirjoittaja on helsinkiläinen arkkitehti ja tekniikan tohtori, hs.koti@hs.fi

Kestävä on kielletty

Vesi on elämän edellytys, mutta talojen rakenteisiin päästessään se aiheuttaa tuhoa. Noin puolessa Suomen rakennuksista arvioidaan olevan kosteusvaurioita. Osa viiden viime vuosikymmenen taloista ei ole kestänyt edes sadetta tai sulamisen ja jäätyksen toistuvaa vaihtelua. Eri tavoin kastuneita taloja on korjattu ja purettu. Viistosade läpäisee ohuita tiiliverhouksiakin.

Rakennustavat ja arkkitehtuuri mullistuivat monissa maissa 1960-luvulta lähtien. Haluttiin nopeampaa rakentamista ja kehitettiin uusia menetelmiä ja materiaaleja. Useista erilaisista kerroksista koostuvat ulkoseinät, tehdaselementeistä koottavat talot ja matalat sokkelit yleistyivät.

Vanhat tiilitalot sietävät ankaraa ilmastoaa.

SUURIMMASSA osassa Suomen rakennuksista on monista materiaalikerroksista koostuvat, kosteudelle herkät ulkoseinät ja yläpohjarakenteet. Nykyisten säännösten yksioikoiset laskelmat pakottavat rakentamaan taloihin entistä paksummin eristetyn ulkovaipan sekä koneellisen ilmanvaihdon

lämmön talteenotolla. Sähkönkulutus lisääntyy ja energiansäästö voi olla näennäistä, sillä tällaisten rakennusten kestoikä voi jäädä vain vuosikymmeniin.

Kestävästä rakentamisesta voidaan puhua vain, jos talon elinkaari on pitkä. Herkästi vaurioituvat ja lyhytikäiset rakennukset ovat omistajilleen virheinvestointeja. Mikroivaurioiden ja sisäilmaongelmien korjaaminen on vaikeaa, kallista ja epävarmaa. Pahimmassa tapauksessa käyttäjiltä menee terveys.

HELSINGIN kantakaupungin vanhat tiilitalot sietävät ankaraa ilmastoamme ja kestävät satoja vuosia. Jos umpitiilinen julkisivu kastuu, se myös kuivuu. Ongelmana ovat vain muovimaalit, joilla julkisivuja ja asuntoja on myöhemmin maalattu. Muovikalvo estää tiilimuurien luonnollisen kosteuden läpäisyn.

Perinteiset umpitiiliseinät ovat monikerrosseiniä hieman kalliimpia, mutta massiivipuuseinän saa betonielementtien hinnalla. Luonnonmukainen ilmanvaihto on puolestaan koneellista halvempi ja pitkäikäisempi.

Kestäviksi ja terveellisiksi todistettujen talojen tekeminen on nykyään kuitenkin käytännössä rakennusmääräysten vastaista. Tilanteesta hyötyvät lämpöeriste- ja ilmanvaihtokonealan kansainväliset suuryritykset. Niiden lobbareiden kerrotaan olleen aktiivisia, kun ympäristöministeriölle on laadittu rakennusmääräyksiä. Aidosti kestävä talon saa Suomessa tehdä enää vain koerakentamisena tai erikoisluvalla.